

**ZESTAW TEMATÓW NA USTNY EGZAMIN
MATURALNY Z JĘZYKA POLSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015**

LITERATURA

1. Władza – zaszczyt czy obowiązek? Omów temat, odwołując się do stosownych przykładów literackich.
2. Matki, żony, femme fatale – różne portrety kobiet w literaturze. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
3. Satyryczny obraz społeczeństwa polskiego w wybranych utworach literackich. Przeanalizuj sposoby tworzenia takiego obrazu.
4. Konflikt jednostki z otoczeniem. Zanalizuj problem odwołując się do wybranych postaci literackich.
5. Wieś i jej mieszkańcy w literaturze polskiej.
6. Idealiści i marzyciele w literaturze polskiej. Scharakteryzuj sposoby kreowania takich bohaterów w utworach z różnych epok.
7. Artysta jako bohater literacki. Omów na wybranych przykładach.
8. Literatura faktu. Analiza i interpretacja tego zjawiska kulturowego XX wieku na wybranych przykładach.
9. Zbrodnia i kara jako temat literacki. Na wybranych przykładach omów rolę tego motywu.
10. Motyw gór i jego funkcje w literaturze. Omów zagadnienie odwołując się do utworów wybranych twórców.
11. Zaprezentuj poezję Wisławy Szymborskiej jako refleksję o człowieku.
12. Pochwała życia w utworach autorów różnych epok. Przedstaw motyw, analizując wybrane teksty.
13. „Powiedz mi, jak mnie kochasz...?” Omów sposoby wyrażania miłości w liryce kilku wybranych przez Ciebie poetów.
14. Scharakteryzuj kobietę, jej życie i pragnienia, odwołując się do wybranych postaci literackich.
15. Oceń drogi życiowe Wokulskiego, Judyma, Ziembiewicza oraz omów przyczyny klęski każdego z nich.
16. Literatura grozy. Omów jej cechy na podstawie wybranych utworów twórców różnych epok.
17. Niepokoje człowieka końca XIX i XX wieku, oraz próby odnalezienia sensu i celu życia.
18. Dydaktyczne funkcje literatury. Omów zagadnienie na przykładach z różnych epok.
19. Różne formy dialogu z Bogiem w literackim przekazie twórców różnych epok. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
20. Motyw przyjaźni w literaturze. Przedstaw na wybranych przykładach.

21. Bohater literacki poszukujący szczęścia i spełnienia. Omów problem w oparciu o wybrane przykłady,
22. Cierpienie jako czynnik nadający sens ludzkiemu życiu. Omów problem w oparciu o literaturę romantyczną i współczesną.
23. Powinności obywatela wobec państwa. Omów na podstawie wybranych utworów literackich.
24. Kreacja bohatera-patrioty w literaturze polskiej. Dokonaj analizy porównawczej przykładów z co najmniej dwóch epok.
25. Nieszczęśliwa miłość jako temat utworów literackich. Omów różne jego ujęcia na przykładach pochodzących z trzech epok.
26. Przejawy renesansowej postawy wobec życia w pieśniach i fraszkach Jana Kochanowskiego. Omów na wybranych przykładach.
27. Duchy i upiory w literaturze romantycznej. Omów ich funkcje na wybranych przykładach.
28. Wojna i miłość w twórczości K.K. Baczyńskiego. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych liryków autora.
29. Motyw wędrowca-tułacza w literaturze romantycznej. Omów różne jego wersje na wybranych przykładach.
30. Moralistyczny charakter oświeceniowych bajek. Udowodnij na wybranych przykładach.
31. Literackie portrety kobiet zbuntowanych, Omów na wybranych przykładach.
32. Motyw matki w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
33. Obrazy miast w dziełach, literackich. Zaprezentuj na przykładach z wybranych epok.
34. Motyw rodziny w utworach literackich różnych epok. Przedstaw na przykładach.
35. Władza, i władcy w literaturze. Omów, odwołując się do wybranych dzieł.
36. Kariera i awans bohaterów literackich. Zaprezentuj na przykładach z wybranych utworów.
37. Portrety małżonków, wizerunki małżeństw. Omów na przykładach z literatury.
38. Motywy biblijne w literaturze. Przedstaw ich funkcjonowanie na dowolnych przykładach.
39. Starość i ludzie starzy w dziełach literackich. Omów to zagadnienie, przywołując odpowiednie przykłady.
40. Motywy emigracji i emigranta w utworach naszej literatury ojczystej. Zaprezentuj, odwołując się do wybranych epok.
41. Portrety ojców w literaturze. Przedstaw i porównaj wybrane kreacje.
42. Motyw zemsty w utworach z różnych epok. Przedstaw na przykładach.
43. Różnorodność kreacji bohaterów literackich w dziełach Williama Szekspira. Zaprezentuj, odwołując się do wybranych dramatów.
44. Metamorfozy bohaterów literackich. Przedstaw je i porównaj, przywołując dowolnie wybrane przykłady.

45. Apokalipsa w literaturze. Zaprezentuj różne jej przykłady.
46. Epistolografia w różnych epokach literackich. Przedstaw, odwołując się do twórczości kilku pisarzy.
47. Różne postawy ludzi wobec okrucieństw II wojny światowej. Zaprezentuj to zagadnienie na podstawie utworów literatury polskiej.
48. Motywy sporu, kłótni, sprzeczki. Omów, odwołując się do przykładów z wybranych utworów.
49. Wizje wojny w twórczości poetów i pisarzy pokolenia Kolumbów. Przedstaw je i porównaj.
50. Obrazy walk, wojen, konfliktów zbrojnych. Zaprezentuj, odwołując się do wybranych przez siebie dzieł.
51. Współczesny polski reportaż. Przedstaw jego istotne cechy i problematykę, odwołując się do reportaży wybranych twórców.
52. Groteska i satyra w wybranych dramatach Sławomira Mrożka. Przedstaw na przykładach.
53. Poezja ks. Jana Twardowskiego. Zaprezentuj jej wybrane aspekty.
54. Różne oblicza Boga w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
55. Różnorodność postaw rodziców wobec dzieci i dzieci wobec rodziców, ukazana w dziełach literackich. Przedstaw na przykładach.
56. Jak tworzą się zbrodniarze? Zanalizuj wpływ różnych czynników na degenerację jednostki na podstawie wybranych przykładów literackich.
57. Sen o Polsce w literaturze romantycznej, „Weselu” i „Przedwiośniu”. Porównaj funkcjonowanie przywołanego motywu.
58. Bunt młodych ludzi ukazany w literaturze. Omów to zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
59. Problemy dojrzewania młodych ludzi. Przedstaw je na przykładzie wybranych bohaterów literackich.
60. Romantyczny rodowód bohaterów polskiej literatury współczesnej. Zaprezentuj trzy wybrane przykłady.
61. Doświadczenia bohaterów literackich związane z utratą ziemi rodzinnej. Przedstaw je, odwołując się do wybranych utworów.
62. Motyw powstań narodowych w literaturze pozytywistycznej i młodopolskiej. Omów na podstawie wybranych przykładów.
63. Życie to gra. Zaprezentuj różne sposoby interpretacji tego motywu literackiego w wybranych utworach.
64. Przedstaw funkcje motywu biesiady w wybranych utworach literatury polskiej.
65. Historia jako czynnik determinujący ludzki los. Omów problem, odwołując się do wybranych powieści XIX i XX wieku.
66. Model miłości romantycznej w literaturze romantyzmu i w dziełach następnych epok. Scharakteryzuj na podstawie wybranych utworów.

- 67.** Różne rodzaje humoru wykorzystane przy portretowaniu Polaków. Zaprezentuj wybrane przykłady literackie.
- 68.** Bunt młodych w XIX wieku. Zaprezentuj odzwierciedlenie tego zjawiska w wybranych dziełach literackich.
- 69.** Wpływ samotności na ludzkie życie. Omów problem, odwołując się do literatury romantycznej i współczesnej.
- 70.** Rola kostiumu historycznego w utworze literackim. Omów problem na wybranych przykładach.
- 71.** Relacje polsko-żydowskie ukazane w literaturze współczesnej. Omów na wybranych przykładach.
- 72.** Bunt i zawierzenie jako sposoby zachowań człowieka wobec Boga, Przedstaw je na przykładzie wybranych dzieł literackich.
- 73.** Motyw snu i jego funkcje w utworze literackim. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych utworów.
- 74.** Dokument i parabola jako dwa sposoby mówienia o współczesności. Zaprezentuj zjawisko na wybranych przykładach.
- 75.** Motyw rozstania i jego funkcje w tekście literackim. Omów na podstawie wybranych przykładów.
- 76.** Portret rycerza w „Trylogii” H. Sienkiewicza. Zaprezentuj i porównaj wybrane postacie.
- 77.** Renesansowa koncepcja człowieka. Przedstaw na wybranych przykładach.
- 78.** Odwołując się do wybranych utworów literackich, omów i porównaj przedstawione w nich sceny batalistyczne.
- 79.** Konflikt pokoleń jako element charakteryzujący początek nowej epoki. Omów zagadnienie, opierając się na utworach wybranych okresów literackich.
- 80.** Tytuł i motto dzieła literackiego jako wskazówka, do jego interpretacji. Omów na wybranych przykładach.
- 81.** Fatum, przeznaczenie, ironia losu. zilustruj to zagadnienie, opierając się na dowolnych przykładach literackich.
- 82.** Słynny przedwojenny detektyw. Scharakteryzuj Eberharda Mocka, bohatera powieści kryminalnych Marka Krajewskiego, oraz przedstaw jego sposoby dochodzenia do prawdy.
- 83.** Różne sposoby ujmowania tematu miłości w literaturze. Omów to zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
- 84.** Groza w literaturze i kinie. Przedstaw na wybranych przykładach.
- 85.** Miłość w okresie wojny i okupacji jako próba przezwyciężenia zła. Omów ten problem przywołując wybrane dzieła literackie.
- 86.** Portrety Żydów w literaturze. Zaprezentuj cechy wspólne i różnice w przedstawianiu tych bohaterów.
- 87.** Poszukiwanie sensu życia przez bohaterów utworów Paulo Coelho. Omów, odwołując się do dzieł tego pisarza.

- 88.** Motyw wędrówki w powieściach Paulo Coelho. zilustruj to zagadnienie, odwołując się do odpowiednich przykładów.
- 89.** Mity greckie jako źródło inspiracji artystów różnych epok. Przedstaw to zagadnienie, odwołując się do zebranego przez siebie materiału.
- 90.** Ratowanie Żydów podczas II wojny światowej. Przedstaw to zagadnienie odwołując się do wybranych utworów literackich.
- 91.** Wyznanie, dziennik, autobiografia, jako specyficzna forma rozmowy z czytelnikiem. Omów, odwołując się do wybranych przykładów.
- 92.** Od Juliusza Verne'a do Stanisława Lema. Analizując wybrane utwory przedstaw ewolucję powieści science-fiction.
- 93.** Folklor jako źródło inspiracji w romantyzmie. Omów na wybranych przykładach.
- 94.** Motywy maryjne obecne w literaturze różnych epok, Zaprezentuj przykłady ich wykorzystania.
- 95.** Mroczna strona natury ludzkiej. Zanalizuj postawy psychologiczne wybranych bohaterów i sposoby ich kreacji.
- 96.** Bohaterowie w habitcie. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych tekstów literackich.
- 97.** Przywołując utwory pisarzy różnych epok, omów, jak rozumieeli oni poczucie odpowiedzialności za losy ojczyzny.
- 98.** Czas i przestrzeń w „Sklepiach cynamonowych” i „Sanatorium pod Klepsydrą” Brunona Schulza. Zanalizuj to zagadnienie w danych utworach.
- 99.** Motyw pieniądza w literaturze od antyku po czasy współczesne. Omów, odwołując się do przykładów.
- 100.** Blaski i cienie kariery. Rozważ problem, odwołując się do postaw bohaterów wybranych utworów XIX i XX wieku.
- 101.** Przedstaw i porównaj wybrane literackie przedstawienia świata sowieckich łagrów.
- 102.** Poezja religijna. Zaprezentuj jej charakterystyczne cechy na wybranych przykładach.
- 103.** Dzieciństwo szczęśliwe i dzieciństwo trudne. Przedstaw i porównaj, odwołując się do wybranych przykładów z literatury różnych epok.
- 104.** Rycerze i spadkobiercy rycerskich tradycji - ich etyka oraz swoisty styl życia. Zaprezentuj na wybranych przykładach z literatury.
- 105.** Miłośnicy mądrości, nauczyciele i prorocy w literaturze różnych epok. Przedstaw na wybranych przykładach literackich.
- 106.** Literaccy wędrownicy i podróżnicy. Przedstaw na podstawie wybranych przykładów.
- 107.** Czy pieniądz niszczy w człowieku uczucia wyższe? Rozważ problem na wybranych przykładach literackich.
- 108.** Wiersze - manifesty jako głosy różnych pokoleń w sprawie ideowych racji. Omów na przykładzie wybranych utworów.
- 109.** Rozważ problem odpowiedzialności rządzących wobec narodu. Odwołaj się do twórczości Jana Kochanowskiego, Ignacego Krasickiego i Czesława Miłosza.